

Nr 45.

Av herr Larsson i Karlstad m. fl., om viss ändring av lantbruksnämndstaxan.

I Kungl. Maj:ts kungörelse den 17 juni 1948 (nr 348) angående ersättning till statsverket för vissa förrättningar och uppdrag, som utföras av befattningshavare vid lantbruksnämnderna (lantbruksnämndstaxa), ha för upprättande av plan för täckdikning, avloppsförbättring m. m. fastställts två olika taxor, en lägre sådan, tariff A, för brukningsdelar — i regel om högst 20 hektar åker — till vilka statsbidrag till yttre och inre rationalisering kan utgå, och en högre, tariff B, med dubbelt så höga avgifter som i tariff A för alla andra brukningsdelar.

Innan nu gällande bestämmelser beträffande åtgärder till jordbrukets rationalisering trädde i kraft den 1 juli 1948, ombesörjdes planläggning och bidragsförmedling för motsvarande verksamhet av hushållningssällskapen. Sällskapen sökte därvid i det längsta att utföra planlägningsarbetena kostnadsfritt för jordbrukarna. Då detta på grund av sällskapens stigande omkostnader icke längre var möjligt, nödgades sällskapen efter hand införa vissa avgifter för sina tjänster. De taxor, som härvid fastställdes, torde dock i flertalet fall ha varit lägre än lantbruksnämndstaxans tariff A. Dessutom gällde tidigare beträffande den för jordbrukets produktionsförmåga och lönsamhet så grundläggande förbättringen, som täckdikning utgör, att bidrag i mån av tillgång på medel fick utlämnas till brukningsdelar med upp till 75 hektar åker.

Ett av motiven för genomförande av de nya formerna för jordbrukets rationalisering var att göra jordbruksnäringen mera lönande. Det måste då vara oklokt att i samband därmed öka jordbrukarnas kostnader för en av de viktigaste rationaliseringsåtgärderna. Mera följdriktigt hade varit, om dessa kostnader minskats. Det borde icke heller vara omöjligt för lantbruksnämnderna med deras större ekonomiska och personella resurser att stå jordbrukarna till tjänst för ungefär samma avgifter, som hushållningssällskapen på sin tid betingade sig. Genom de olika taxorna blir också skillnaden i förmåner onödigt stor, om vid 20-hektarsgränsen icke blott bidragsrätten bortfaller utan därjämte kostnaden för planläggningen fördubblas.

I det synnerligen angelägna syfte att stimulera täckdikningsverksamheten hade det varit önskvärt, att den tidigare arealgränsen för rätt till bidrag, 75 hektar åker, bibehållits. Då emellertid denna arealgräns otvivelaktigt skulle medföra anspråk på ökade medel till bidrag, torde yrkande därom icke böra framställas i nuvarande ekonomiska läge, även om därav följande ökad täckdikningsverksamhet skulle lämna effektivt bidrag till

den önskade produktionsökningen. Däremot bör det icke möta några större ekonomiska betänkligheter att giva den inre rationaliseringen på jordbrukets område den uppmuntran, som skulle ligga i billigare taxa för planlägningsarbeten.

Med stöd av det sålunda anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring av lantbruksnämndstaxan, att tariff A må tillämpas vid alla brukningsdelar, oberoende av deras möjligheter att erhålla statsbidrag.

Stockholm den 19 januari 1949.

Albert Larsson.

Ernst V. Staxäng.

C. Oscar Nolin.
